

Kako je sveti Nikola doplovio u statistiku

Iako blagdan Svetog Nikole uglavnom povezujemo s djecom i darovima koje im ostavlja u očišćenim čizmicama na prozoru, legenda kaže da je sveti Nikola jednom smirio uzburkano more te tako postao zaštitnik pomoraca. Zbog toga smo kao temu odabrali pomorski transport iako je Međunarodni dan pomoraca ove godine već obilježen, i to 25. lipnja.

Prema podacima [UNCTAD-a](#), oko 80% svjetske trgovine po volumenu i više od 70% po vrijednosti prevozi se brodovima te ukrcava i iskrcava u morskim lukama što potvrđuje iznimno važnu ulogu pomorskog prometa u svjetskoj trgovini. Velika je vjerojatnost da je paket koji ste naručili preko eBaya doplovio na nekom od brodova proizvedenih u Kini, Južnoj Koreji ili Japanu – zemljama koje su prema podacima [UNCTADstat](#) bile vodeći proizvođači brodova u 2014. Naime, brodogradnja se zbog manjih troškova većim dijelom preselila u jugoistočnu Aziju te je čak 77% brodova izgrađeno na tom području.

Iako Hrvatska u usporedbi s njima, s nešto manje od 6% ukupne svjetske proizvodnje, nema zavidnu poziciju u proizvodnji brodova, pomorski promet kod nas ima vrlo važnu ulogu u djelatnosti trgovine. Zbog smještaja u središtu kopnenog dijela južne Europe i geografskog položaja naših morskih luka, važno smo područje tranzitnog prometa.

Unutar hrvatskoga lučkog sustava samo lučke kapetanije Rijeka i Ploče djeluju na tranzitnom tržištu lučkih usluga te imaju objektivne mogućnosti privlačenja stranog tereta iz zemalja u zaleđu, što je osnova njihova budućeg razvoja. U gravitacijsku zonu Luke Rijeka ulazi cijeli hrvatski teritorij, Mađarska, Austrija, Češka i Slovačka, a u gravitacijsku zonu Luke Ploče najveći dio BiH, no širi se djelomice i na Podunavlje. Od osam lučkih kapetanija u RH (Pula, Rijeka, Senj, Zadar, Šibenik, Split, Ploče i Dubrovnik) najviše prispijeća brodova bilo je na području Lučke kapetanije Split, njih više od 50 tisuća od ukupno 258 670 brodova koji su uplovili u RH, što je porast od 4,8% u odnosu na 2013.

Promet putnika u morskim lukama u 2014. iznosio je više od 24,7 milijuna. Najveći promet putnika, čak 8 milijuna, ostvaren je na području Lučke kapetanije Split, a u međunarodnom je prometu prednjačio promet s talijanskim lukama te je iznosio 83,7% međunarodnog prometa.

Glavninu prometa robe hrvatskih morskih luka zabilježilo je područje Lučke kapetanije Rijeka koja je prošle godine ostvarila oko 50% ukupnog prometa svih hrvatskih luka s više od 9 milijuna tona utovarene i istovarene robe. Promet robe u morskim lukama u 2014. iznosio je 18,6 milijuna tona. Prema vrsti robe, najzastupljeniji je bio promet ugljena i lignita, sirove nafte i prirodnog plina s 23,3% te koksa i rafiniranih naftnih proizvoda sa 17%.

Međunarodni promet robe iznosio je 83,3% od ukupnog prometa u 2014. Od ukupnoga međunarodnog prometa robe 96,6% prevezeno je brodovima sa stranom zastavom. Najveći međunarodni promet robe u 2014. ostvaren je s Italijom te iznosi 23,4% ukupnoga međunarodnog prometa, a slijede Rusija s 18,1% i SAD s 10,7%. U usporedbi s 2013., promet sa SAD-om zabilježio je porast od 40,6%, s Italijom porast od 16,5%, a s Rusijom je zabilježen pad od 23%. Unatoč tome što se u 2014. Irak našao tek na desetome mjestu zemalja s

najvećim ostvarenim prometom s morskim lukama RH, zanimljivo je da je taj promet povećan više od 300% u odnosu na 2013.

Mare Nostrum udruga je hrvatskih poslodavaca brodara u međunarodnoj pomorskoj plovidbi. Osnovana je 1991. i danas okuplja deset članica – najveće hrvatske brodare koji upravljaju 141 brodom. Svrha je udruge promicanje interesa brodarstva, zalaganje za povoljne i konkurentne uvjete poslovanja brodara te promicanje sigurnoga, pouzdanoga i kvalitetnog brodarstva. Da bi cjelokupan pomorski i obalni prijevoz funkcionirao, brinu se 4 433¹⁾ zaposlena u vodnom prijevozu. Od toga ih je više od 3 700 zaduženo za prijevoz putnika, a 700-tinjak za prijevoz robe. Iako se s godinama, zbog razvoja zračnog prometa, važnost pomorskog prijevoza putnika smanjila, i dalje se smatra pogodnim za kratka putovanja ili krstarenja. I na kraju, sama činjenica da se gotovo sve može prevoziti morem čini pomorski promet nezaobilaznim u djelatnosti trgovine kako danas, tako i kroz povijest.

1) Podaci su preliminarni. Konačni podaci bit će objavljeni u srpnju 2016.

Izvori: Međunarodna pomorska organizacija, Ministarstvo turizma, enciklopedia.hr, csamarenostrum.hr

Kako je sveti Nikola doplovio u statistiku

~~140~~
GODINA HRVATSKE STATISTIKE
YEARS OF CROATIAN STATISTICS

2014.

77%

brodova izgrađeno na području jugoistočne Azije (Kina, Južna Koreja, Japan)

2014.

<6%

ukupne svjetske proizvodnje

2014.

258,7 tis.
brodova uplovalo u RH
u odnosu
+4,8%
na 2013.

54 311

Lučka kapetanija Split ima najviše prispijeća brodova

2014.

24,7 mil.
promet putnika u
morskim lukama RH

83,7%

promet putnika s talijanskim lukama (od ukupnoga međunarodnog prometa)

2014.

18,6 mil. tona
promet robe u morskim lukama RH

83,3%

međunarodni promet robe (od ukupnog prometa u 2014.)

Italija **23,4%** +16,5%

Rusija **18,1%** -23,0%

SAD **10,7%** +40,6%

međunarodni promet u 2014.
- porast i pad u usporedbi s 2013.

2014.

>8,0 mil.

promet putnika na području Lučke kapetanije Split koja je ostvarila najveći promet putnika

2014.

9,2 mil. tona

utovarene i istovarene robe zabilježila je Lučka kapetanija Rijeka

50%

ukupnog prometa svih hrvatskih luka, što je glavnina prometa robe hrvatskih morskih luka

